

Çevrim içi ve çevrim dışı dışlama ve zorbalığı ortadan kaldırmak için harekete geçin!

Aileler için

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Çevrim İçi Ortamda Olma

Erişim ve Dahil Edicilik

Hiçbir çocuk, çevrim içi ya da çevrim dışı ortamda dışlanmış hissetmemelidir.

Çocuklarınızla birlikte hiçbir rengi göremediğimiz siyah-beyaz bir dünya hayal edin. İnsanların bakış, düşünce ve hareket tarzlarındaki farklılıkların, ancak onları keşfetmeye açıksak dünyamıza renk kattığını açıklayın.

Öğrenme ve Yaratıcılık

Çocuklar, kendilerini özgürce ifade edebildikleri ve fikirlerine ve yaratıcılıklarına saygı duyulacağını bildikleri, canayakın - rahat ortamlarda daha iyi öğrenirler ve daha az zorbalıkla karşı karşıya kalırlar.

Herkesin aynı şeylere ilgi duymadığını veya iyi olmadığını çocuklarınıza açıklayın.

Taklitlerle başa çıkmalarına yardımcı olmak için yeteneklerini ve becerilerini tanıma ve geliştirme konusunda güvenlerini geliştirin.

Medya ve Bilgi Okuryazarlığı

İnternet, sıklıkla nefret söylemi ve incitici içerikle karşılaşabileceğimiz açık bir alandır. Çocuklar herhangi bir şeyi neden ve nasıl şikayet edeceklerini ve engelleyeceklerini bilmeleri gerekir.

Çocuklarınıza çevrim içi görüş ve eğilimlerden nasıl etkilendiklerini açıklayın. Başkalarının yazdıkları, söyledikleri ve yaptıkları hakkında eleştirel düşünmeye teşvik edin.

Çevrim İçi Esenlik

Etik Değerler ve Empati

Hepimiz başkalarının duygularını ve bakış açılarını anlamak ve saygı duymak için çaba harcarsak, zorbalık önlenebilir.

- Çocuklarınıza, özellikle çevrim içi ortamda, söyledikleri veya yaptıkları şeylerin nasıl kolayca yanlış yorumlanabileceğini göstermek için kendinizden bazı örnekler verin. Birisi için “komik” olan bir şeyin başka biri için neden incitici olabileceğini düşünmeye sevk edin.

Sağlık ve Esenlik

Çocuklarınızın kendilerini güvende ve korunmuş hissettikleri bir ev ve okul ortamında büyümeleri önemlidir.

- Çocukların, hayatta zorbalık ve hayal kırıklıklarına karşı dayanıklılık geliştirmeleri gerekir. Olumlu rol modeller göstererek ve özgüvenlerini teşvik ederek onlara yardımcı olabilirsiniz.

e-Mevcudiyet ve İletişim

Saygılı bir şekilde nasıl iletişim kurulacağını bilmek, dijital vatandaş olmanın önemli bir parçasıdır.

- Çocuklarınıza çevrim içi yaptıkları her şeyin çevrim içi itibarlarını kalıcı olarak şekillendirebileceğini hatırlatın. En iyisi, çevrim içi ortamda kaba davranmadan veya kötü yorumlar göndermeden önce iyice düşündürmektir.

Çevrim İçi Haklarımız

Aktif Katılım

Zorbalığın sağlık, sosyal ve ekonomik refah açısından, hem zorbalar hem de sık sık zorbalığa uğrayanlar için yaşam boyu kalıcı sonuçları vardır.

Çocuklarınızla zorbalık hakkında konuşun ve kendi yaşam deneyimlerinizi kullanarak kendilerine ya da bir başkasına zorbalık yapıldığında nasıl ve neden harekete geçmeleri gerektiğini gösterin.

Haklar ve Sorumluluklar

Herkesin saygı görme hakkı ve kendisine nasıl davranılmasını istiyorsa başkalarına da öyle davranma sorumluluğu vardır.

Çocuklarınızdan en sevdikleri sosyal medya platformlarında, bir kişiyi veya bir gönderiyi nasıl şikayet edeceğinizi veya engelleyeceğinizi size göstermelerini isteyin.

İnternette korkunç bir şey gördüklerinde veya kendilerini rahatsız hissettiklerinde, bir ebeveyn olarak, bunu bilmeye hakkınız olduğunu ve bununla baş etmelerine yardımcı olma sorumluluğunuz olduğunu açıklayın.

Özel Yaşamın Gizliliği ve Güvenlik

İnternette pervasızca davranmak ve olası sonuçları düşünmeden kişisel verileri yayınlamak zorbalığa yol açabilir.

Çocuklarınızın kişisel verilerin ne olduğunu anlamalarını sağlamak için örnekler verin.

Verilerinin hangi parçalarını güvenle paylaşabileceklerini veya paylaşmamaları gerektiğini gösterin. Ne tür bilgiler paylaşırsa, zorbalığa yol açabilir?

Çevrim İçi Haklarımız

Tüketici Farkındalığı

Çocuklar büyük reklam hedefleridir ve aileler bunun farkında olmalıdır. En son trendler veya araçlar söz konusu olduğunda her isteğine boyun eğmek, çocukların diğerlerinden daha özel hissetmelerine ve başkalarına karşı daha az empati duymalarına neden olabilir.

- Çocuklarınıza neden her zaman arkadaşlarıyla aynı spor ayakkabılara, sırt çantasına vb. sahip olmak istediklerini sorun.
- Ekonomik sıkıntılar veya kültürel nedenlerden dolayı, bu trendleri takip edemeyen çocukların nasıl hissediyor olabilecekleri üzerine düşünmelerini sağlayarak empati kurmaya sevk edin.

Sosyal zorluklarla başa çıkması için çocuklarınızın dayanıklılık kazanmasına yardımcı olun.

Dijital Vatandaşlık Eğitimi ile ilgili diğer Avrupa Konseyi yayınları

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Easy steps to help your children become a Digital Citizen (2020)
- ▶ Keeping young citizens busy at home during the Corona crisis (2020)
- ▶ Parenting in the digital age – positive parenting strategies for different scenarios (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Daha fazla bilgi şurada mevcuttur:
www.coe.int/education

Yazarlar:

Janice Richardson

Veronica Samara

Tercüme eden:

Türkiye Cumhuriyeti

Milli Eğitim Bakanlığı

PREMS 142121

TUR

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 47 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE